

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndc/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 4117226159
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4117226159.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne I. P., bývajúcej v W., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mrázovský & partners, s.r.o., so sídlom v Žiline, Mariánske nám. 2, IČO: 36 855 278, proti žalovaným 1/ Nemocnice s poliklinikami n. o., so sídlom v Nitre, Štefánikova trieda 69, IČO: 45 732 205, 2/ Fakultnej nemocnici Nitra, Špitálska 6, 950 01 Nitra, IČO: 17 336 007, zastúpenej Advokátskou kanceláriou STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., so sídlom v Nitre, Farská 25, IČO: 36 856 282, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16 C 66/2017, o návrhu žalobkyne na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16 C 66/2017 Okresnému súdu Žilina s a n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) predložil v zmysle § 39 ods. 3 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (účinného od 1. júla 2016, ďalej len „CSP“) na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) návrh žalobkyne na prikázanie veci inému súdu (Okresný súd Žilina) z dôvodu vhodnosti. Žalobkyňa svoj návrh odôvodnila zdravotným stavom dcéry - maloletej F., ktorá má trvale poškodenie zdravia a vyžaduje nepretržitú 24 hodinovú starostlivosť, ktorú jej zabezpečuje ako jej matka. Tiež poukázala na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, keď je poberateľkou len rodičovského príspevku a veľkú vzdialenosť medzi miestom bydliska k doteraz miestne príslušnému okresnému súdu.

2. Žalovaná 1/ sa k návrhu na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nevyjadrila. Žalovaná 2/ uviedla, že jej doposiaľ nebola doručená žaloba, preto sa môže len domnievať, že daný spor skutkovo súvisí s konaním Okresného súdu Žilina sp. zn. 14 C 20/2017 o náhradu škody a pokiaľ je to tak a na strane žalobkyne sa nezmenili skutkové okolnosti s poukazom na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Ndc 2/2017 zrejme existujú dôvody na zmenu miestnej príslušnosti.

3. Vzhľadom k tomu, že návrh na prikázanie veci bol podaný po 1. júli 2016, t. j. už za účinnosti CSP, dovolací súd postupoval v zmysle tohto procesného predpisu.

4. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán vec prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Nitra) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Žilina). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.

5. Najvyšší súd príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie veci (§ 39 ods. 2 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalobkyne na prikázanie veci nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

6. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázaní veci treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch sporových strán, pričom na pomery strany v spore, ktorá delegáciu navrhuje možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na protistranu. Podstatný význam má i stanovisko protistrany v spore. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

8. Žalobkyňa odôvodňuje vhodnosť navrhovanej delegácie veci s poukazom na zdravotný stav svojej dcéry (nepretržitá 24 hodinová starostlivosť), finančné možnosti a veľkú vzdialenosť ku konajúcemu súdu od jej bydliska. K čomu najvyšší súd uvádza, že dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Musia však svojou výnimočnosťou viesť k nepochybnému záveru, že delegáciou sporu na iný súd sa zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu, čo v danom prípade preukázané nebolo. A žalobkyňou uvádzané dôvody možno eliminovať formou vykonania procesných úkonov dožadným súdom (§ 104 CSP), resp. zvolením si zástupcu, resp. advokáta v spore, čo žalobkyňa aj urobila. Napokon aj žalobkyňou uvádzaný dôvod veľkej vzdialenosti ku konajúcemu súdu od jej bydliska je vnímaný len z pohľadu jej bydliska a ani ten nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu [napríklad, že strana sporu (jej zástupca) nemá bydlisko (sídlo) v obvode miestne príslušného súdu alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti, či vynaložiť vyššie výdavky] skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu.

9. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP; návrhu preto nevyhovel. Najvyšší súd tiež dodáva, že aj keď sa skutkové okolnosti podľa rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Ndc 2/2017, na ktoré poukazoval žalovaný 2/, javia ako porovnateľné s prejednávanou vecou, nie je tomu celkom tak, pretože sa odlišujú predmetom konania (náhrada škody) a stranami sporu bez zvoleného advokáta, keď v spore sp. zn. 4 Ndc 2/2017 žalobkyňou je okrem I. P. (žalobkyňa 2/) aj maloletá F. P. (žalobkyňa 1/), na ktorej nepriaznivý zdravotný stav ako strany sporu najvyšší súd prihliadol. Napokon ani dôvody návrhu na delegáciu v oboch veciach nie sú totožné.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.